

Aprobat în ședința de Consiliu ARACIS din 2021

Ghid privind evaluarea externă a studiilor de doctorat în modul de lucru mixt

Domeniul de aplicare: procedurile de acreditare sau de evaluare periodică a studiilor universitare de doctorat în perioada stării de urgență, de alertă și până la ridicarea restricțiilor privind întâlnirile publice de către autoritățile de resort.

Activitățile, etapele și aspectele metodologice privind procedurile de de evaluare externă periodică a studiilor doctorale sau în vederea acreditării, după caz, se realizează în conformitate cu prevederile art. 158 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației aprobată prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, a Ordinul nr. 3200/2020 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare, precum și cu Ghidurile pentru desfășurarea procesului de evaluare externă periodică a școlilor doctorale și a domeniilor de studii universitare de doctorat, elaborate de ARACIS.

Procesul de evaluare externă periodică a studiilor doctorale sau în vederea acreditării, după caz, implică parcurgerea următoarelor etape:

- a) evaluarea, în cadrul evaluării externe a IOSUD a componentei organizatorice, denumită școală doctorală, organizată în cadrul IOSUD;
- b) evaluarea domeniilor de studii universitare de doctorat, în care sunt organizate programele de studii universitare de doctorat.

În contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, procedurile de evaluare externă a studiilor doctorale se pot realiza și în modul mixt, care presupune: analiza preliminară a documentelor de evaluare internă, identificarea aspectelor care vor fi abordate în cadrul vizitei la instituția solicitantă, cu scopul de a verifica îndeplinirea standardelor și colaborarea la distanță prin mijloace de comunicare vizuală sincronă, realizarea întâlnirilor dintre membrii comisiei de experți evaluatori, a întâlnirilor cu diferite părți interesate și, eventual, vizitarea online a unor obiective la care accesul este restricționat sau dificil de efectuat pe parcursul vizitei, precum și definitivarea documentelor de evaluare externă prin mijloace de comunicare sincronă sau asincronă.

ETAPE METODOLOGICE

A. Etapa preliminară

1. În anul universitar 2021-2022 procesul de evaluare a studiilor de doctorat se face, pe cât posibil, concomitent cu cel de evaluare instituțională a unei instituții de învățământ superior, care este și IOSUD. Furnizorul de educație va depune la ARACIS și o cerere de declanșare a procesului

de evaluare externă periodică pentru toate școlile doctorale acreditate și pentru fiecare domeniu de studii universitare de doctorat care sunt organizate de IOSUD.

2. Biroul Executiv ARACIS validează, în urma verificării efectuate de Serviciul Experți și Inspectorii de Specialitate Acreditare și Asigurarea Calității, îndeplinirea condițiilor necesare pentru declanșarea procesului de evaluare și hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă, comunicând în scris acest lucru furnizorului de educație și transmițându-i contractul de evaluare în vederea semnării acestuia.

3. În termen de cel mult 90 de zile de la semnarea contractului de evaluare, furnizorul de educație va depune la ARACIS, în format electronic, rapoartele de evaluare internă pentru fiecare dintre școlile doctorale acreditate precum și rapoartele de evaluare internă ale domeniilor de studii universitare de doctorat pe care le organizează, redactate atât în limba română, cât și în limba engleză, însoțite de anexele acestora, redactate în limba română sau în limba engleză.

Rapoartele de evaluare internă a studiilor doctorale depuse la termenul de 15.02.2019 rămân valabile și vor fi luate în considerare pentru procesul de evaluare. Aceste rapoarte vor fi actualizate cu minimum 30 de zile înainte de data vizitei de evaluare.

4. Încheierea Contractului de evaluare, plata taxei de evaluare și primirea rapoartelor de evaluare internă, precum și anexele însoțitoare se pot realiza în modul de lucru online asincron prin intermediul cloud-ARACIS. În acest sens, Serviciul relații publice, registratură, arhivă, secretariat și Departamentul de Evaluare externă a calității va ține legătura cu persoana de contact desemnată de instituția de învățământ superior solicitantă.

5. Departamentul de acreditare, la propunerea comisiilor permanente de specialitate cărora le sunt arondate domeniile de doctorat, numește Comisiile de experți evaluatori care au atribuții de evaluare a domeniilor de studii universitare de doctorat.

Departamentul de Evaluare externă a calității numește Comisiile de experți evaluatori care au atribuții de evaluare a școlilor doctorale și a instituției solicitante – IOSUD.

La propunerea Departamentului de Evaluare externă a calității, Biroul Executiv al Consiliului ARACIS numește directorul de misiune - membru în Consiliul ARACIS, coordonatorul comisiei de experți evaluatori la nivel de IOSUD și secretarul tehnic al comisiei de evaluare.

Ținând cont de dimensiunea și complexitatea instituției evaluate, precum și de realizarea evaluării în modul de lucru mixt, printr-o combinație de activități online sincrone/asincrone și față în față, durata misiunii de evaluare externă se poate extinde la 5-7 zile. Extinderea duratei misiunii de evaluare externă se stabilește de către directorul de misiune, de comun acord cu rectorul instituției evaluate.

6. Instituția de învățământ superior este informată în scris, de către secretarul tehnic al comisiei de evaluare, asupra intenției Agenției de a realiza evaluarea în modul de lucru mixt, solicitându-i-se acordul în acest sens.

B. Organizarea procesului de evaluare

7. În urma acordului transmis în scris de către instituția de învățământ superior, directorul de misiune și coordonatorul comisiei de experți evaluatori pentru evaluarea la nivel de IOSUD iau legătura cu persoana de contact desemnată de către instituția de învățământ superior solicitantă și stabilesc de comun acord detaliile privind operaționalizarea tuturor etapelor necesare realizării evaluării în modul de lucru la distanță prin mijloace de comunicare vizuală sincronă și a vizitelor de verificare față în față. Pentru toate întâlnirile care vor avea loc la instituția de învățământ superior solicitantă, aceasta își asumă organizarea lor cu respectarea tuturor măsurilor de distanțare socială și igienico-sanitare în vigoare (inclusiv asigurarea de măști și dezinfectanți pentru participanții la întâlniri).

8. După consultarea, prin mijloace de comunicare la distanță, cu membrii comisiilor de experți evaluatori la nivel de domenii de doctorat și școli doctorale, coordonatorul comisiei de experți evaluatori pentru evaluarea la nivel de IOSUD și persoana responsabilă cu evaluarea desemnată de instituția de învățământ superior solicitantă vor stabili un program pe zile și ore cu etapele evaluării, care va avea în vedere atât perioadele de vizită față în față la instituție, cât și interviurile cu diferite părți interesate, care se desfășoară în modul de lucru la distanță prin mijloace de comunicare vizuală sincronă. Programul de desfășurare a evaluării va fi atașat la Raportul sintetic elaborat în urma vizitei de evaluare la nivel de IOSUD.

9. Pentru asigurarea măsurilor de prevenire a îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2 în instituțiile de învățământ, este posibil ca perioada de desfășurare a vizitelor față în față la nivelul domeniilor de studii de doctorat sau la nivelul școlilor doctorale să fie diferită față de perioada vizitei la nivel instituțional - IOSUD. Astfel, activitatea de evaluare a experților evaluatori la nivelul domeniilor de studii de doctorat, la nivelul școlilor doctorale și respectiv instituțional – IOSUD, se poate desfășura independent, în cadrul perioadei de evaluare de 5-7 zile stabilite. Este recomandabil ca, în cazul existenței unui singur domeniu de studii de doctorat într-o școală doctorală, evaluarea externă să se realizeze cu o singură comisie extinsă de experți evaluatori, iar vizita să aibă loc concomitent pentru cele două evaluări.

10. Instituția de învățământ superior va organiza un spațiu de lucru virtual, numit în continuare clasă de lucru, la care vor avea acces, pe bază de nume de utilizator și parolă, membrii comisiilor de evaluare externă desemnați de Consiliul ARACIS, precum și personalul desemnat de către universitate. În această clasă de lucru se vor încărca toate documentele dosarului de evaluare internă, cu anexele aferente, și link-urile către alte resurse suplimentare necesare comisiilor pentru efectuarea evaluărilor, precum și link-urile pentru organizarea interviurilor la distanță prin mijloace de comunicare vizuală sincronă. Organizarea clasei de lucru va avea în vedere separarea documentației la nivel instituțional-IOSUD de cea asociată fiecărui domeniu de studii universitare de doctorat, respectiv școli doctorale. Toți membrii comisiilor de evaluare externă vor avea acces la întreaga documentație încărcată în clasa de lucru.

11. În situația în care instituția evaluată nu are posibilitatea tehnică de a realiza clasa de lucru sau de a organiza interviurile la distanță prin mijloace de comunicare vizuală sincronă, acestea vor fi

găzduite de Agenție cu sprijinul Compartimentului de IT și al secretarului tehnic al comisiei de evaluare.

C. Desfășurarea evaluării

12. Pentru pregătirea și armonizarea etapelor de evaluare în modul de lucru mixt la nivel instituțional-IOSUD și la nivelul domeniilor de studii universitare de doctorat respectiv școli doctorale, directorul de misiune, asistat de secretarul tehnic, vor organiza o întâlnire preliminară la distanță, prin mijloace de comunicare vizuală sincrone, la care vor participa toți membrii comisiilor de evaluare a studiilor de doctorat. În partea a doua a întâlnirii comisiilor de evaluare vor fi invitați să participe și reprezentanți ai universității evaluate, cu scopul de a stabili detaliile evaluărilor atât la nivel instituțional-IOSUD cât și la nivelul domeniilor de doctorat, respectiv a școlilor doctorale.

13. Comisiile de experți evaluatori pe domenii de studii universitare de doctorat și cele aferente școlilor doctorale își vor desfășura activitatea de evaluare în conformitate cu calendarul agreed cu reprezentanții instituției evaluate și respectând prevederile Ghidurilor pentru desfășurarea procesului de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de doctorat, respectiv a școlilor doctorale. De asemenea, se vor avea în vedere recomandările privind realizarea evaluărilor în modul de lucru mixt prevăzute în Ghidul privind evaluarea programelor/domeniilor de studii universitare în modul de lucru mixt.

Pentru a reduce răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 prin contact direct, durata vizitelor la instituția evaluată va fi de o zi, cu posibilitatea de prelungire a acesteia în situații bine documentate, cu aprobarea Biroului Executiv al Consiliului ARACIS. Vizitele în spațiile de învățământ și de cercetare, laboratoarele instituției evaluate și demonstrarea modului de lucru al unor echipamente și produse software relevante în derularea procesului de cercetare, la biblioteca instituției, la secretariate etc. se vor realiza, pe cât posibil, în format față în față.

În situația în care, din diferite motive, membrii desemnați din comisia de evaluare nu au acces, în perioada în care se desfășoară vizita de evaluare, la spațiile și structurile menționate mai sus, membrii comisiei de experți evaluatori vor solicita o prezentare video live a acestora și organizarea de interviuri la distanță prin mijloace de comunicare vizuală sincrone cu reprezentanții acestor structuri.

14. Pe perioada desfășurării vizitei de evaluare față în față, precum și înainte și după încheierea acesteia, membrii comisiilor de experți evaluatori vor avea sesiuni de documentare, analiza unor documente suplimentare, completare a Raportului de evaluare externă, discuții și schimburi de informații etc. care se vor desfășura la distanță prin mijloace de comunicare sincrone sau asincrone organizate de coordonatorul fiecărei comisii de evaluare, cu sprijinul Compartimentului informatizare al ARACIS.

15. La finalizarea misiunii de evaluare, Comisiile de experți evaluatori pe domenii de studii de doctorat precum și Comisiile pentru evaluarea școlilor doctorale, vor redacta și va transmite la ARACIS câte un raport de evaluare externă care va conține constatările efectuate în urma

procesului de evaluare cu privire la îndeplinirea sistemului de criterii, standarde și indicatori de performanță în care sunt integrate și constatările, concluziile expertului internațional, precum și recomandări pentru îmbunătățirea activității domeniului respectiv.

Rapoartele comisiilor de experți evaluatori vor fi însoțite de înregistrările interviurilor și discuțiilor realizate în timpul evaluării la distanță.

16. Pe baza documentelor încărcate de universitate în clasa de lucru membrii comisiei de evaluare la nivel instituțional-IOSUD completează Raportul de evaluare și vor identifica acele obiective care se impun a fi analizate pe parcursul vizitei la instituția solicitantă. De regulă, la vizita participă directorul de misiune și coordonatorul echipei de evaluare. Pentru a reduce răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, durata vizitei la instituția evaluată va fi de o zi, cu posibilitatea de prelungire a acesteia în situații bine documentate. În perioada vizitei, coordonatorul comisiei de evaluare la nivel IOSUD poate solicita reuniuni de lucru față în față la care să participe conducerea instituției, personalul didactic, angajatori, studenți sau alți actori relevanți precum personalul din departamentele de asigurare a calității.

În cazul în care evaluarea studiilor de doctorat se face în cadrul unei evaluări periodice instituționale, raportul de sinteză va constitui un capitol separat al raportului de evaluare instituțională și va include recomandări specifice, putând influența decizia de respectare/nerespectare a standardelor de calitate.

17. Studenții experți evaluatori doctoranzi, membri în Registrul Național al Evaluatorilor Studenți (RNE-S) își vor desfășura activitatea ca membru în comisia de experți evaluatori, în conformitate cu calendarul agreed cu reprezentanții instituției evaluate și vor participa la întocmirea Raportului de evaluare externă.

Întâlnirile experților evaluatori studenți cu studenții instituției de învățământ superior evaluate se vor desfășura la distanță, prin mijloace de comunicare vizuală sincronă, vor fi organizate de către persoana de contact desemnată de instituție și găzduite de ARACIS, cu sprijinul secretarului tehnic și al Compartimentului IT al ARACIS, iar înregistrările acestor întâlniri vor fi salvate exclusiv în cloud-ul ARACIS.

18. Activitatea de evaluare a expertului evaluator internațional se va desfășura la distanță, prin mijloace de comunicare sincronă sau asincronă. Acesta va fi informat de către secretarii desemnați la nivelul domeniilor de studii de doctorat, secretarul Departamentului de evaluare externă a calității sau secretarul tehnic al comisiei de evaluare instituțională-IOSUD, asupra modului de lucru și a programului detaliat de desfășurare al misiunii de evaluare. Pentru desfășurarea activității de evaluare, expertul internațional va primi spre analiză Raportul de evaluare internă și anexele în limba engleză.

Expertul evaluator internațional poate solicita interviuri cu persoane din conducerea universității sau a departamentelor care coordonează programe de studii de doctorat din instituția evaluată. Acestea vor fi organizate de către persoana de contact desemnată de instituția evaluată și se vor

desfășura la distanță, prin mijloace de comunicare sincrone. După caz, traducerea simultană va fi asigurată de persoana desemnată de instituția evaluată.

Pe perioada desfășurării vizitei de evaluare, precum și înainte și după încheierea acesteia, expertul internațional desemnat poate fi invitat să participe, împreună cu membrii comisiilor de experți evaluatori, la sesiuni de discuții și la schimburi de informații, care se vor desfășura la distanță, prin mijloace de comunicare sincrone și/sau asincrone organizate de către directorul de misiune și coordonatorul comisiei de evaluare, împreună cu secretarul tehnic și cu sprijinul Compartimentului IT al ARACIS.

La terminarea misiunii de evaluare, expertul internațional va transmite în format digital la ARACIS Raportul expertului internațional privind evaluarea calității la nivel de domenii de doctorat, școli doctorale sau instituțional-IOSUD, după caz.

19. În perioada desfășurării vizitei de evaluare, precum și înainte și după încheierea acesteia, membrii comisiilor de experți evaluatori vor avea sesiuni de documentare, de analiză a documentelor suplimentare, de completare a Raportului de evaluare externă, de discuții și schimburi de informații, de discuții cu studenții instituției evaluate, angajatorii, absolvenții etc. care se vor desfășura la distanță, prin mijloace de comunicare sincronă sau asincronă. Aceste activități sunt organizate de coordonatorul comisiei de evaluare asistat de către secretarul desemnat al comisiei și cu sprijinul Compartimentului informatizare al ARACIS.

18. La finalul evaluării, directorul de misiune și coordonatorii comisiilor de experți evaluatori participă la o întâlnire în format videoconferință cu reprezentanții instituției de învățământ superior, cărora le vor prezenta principalele constatări rezultate în urma evaluării și recomandările de îmbunătățire a calității.

19. Toate întâlnirile realizate în modul de lucru la distanță, prin mijloace de comunicare vizuală sincronă vor fi înregistrate, ulterior primirii acordului de la participanți și vor fi salvate în cloud-ul ARACIS.

20. Rapoartele membrilor comisiilor de experți evaluatori vor fi însoțite de înregistrările interviurilor și discuțiilor realizate în timpul evaluării la distanță.

D. Încheierea raportului de evaluare externă

21. În cazul evaluării domeniilor de studii universitare de doctorat, raportul de evaluare externă și raportul expertului internațional se transmit către ARACIS la Comisia permanentă de specialitate la care este arondat domeniul de studii universitare de doctorat evaluat, în vederea verificării și eventual a completării acestora. Rapoartele validate de către comisie sunt transmise de ARACIS către IOSUD pentru informare și în vederea formulării unor observații cu privire la eventuale erori materiale. Pe baza răspunsului primit de la instituția evaluată, Comisia permanentă finalizează raportul de evaluare și îl supune analizei Consiliului ARACIS care va lua o hotărâre finală pentru domeniul de studii universitare de doctorat analizat.

22. În cazul evaluării școlilor doctorale, comisia de experți evaluatori a fiecărei școli doctorale va redacta și va transmite la ARACIS un raport de evaluare externă care va conține constatările rezultate în urma procesului de evaluare precum și recomandări pentru îmbunătățirea activității respectivei școli doctorale în care vor fi integrate și constatările, concluziile și recomandările expertului internațional. Rapoartele de evaluare externă a școlilor doctorale și ale experților internaționali se centralizează la Comisia de evaluare la nivel de IOSUD, care verifică aceste rapoarte și elaborează o sinteză a rapoartelor de evaluare externă a școlilor doctorale.

Sinteza la nivel de IOSUD și rapoartele de evaluare externă a tuturor școlilor doctorale se transmit de directorul de misiune către Departamentul de evaluare externă a calității al ARACIS, pentru verificare și transmitere la IOSUD supus procesului de evaluare. Comisia de experți evaluatori de la nivelul IOSUD va integra răspunsul primit din partea instituției evaluate în raportul de evaluare externă și va înainta forma finală a acestuia către Departamentul de Evaluare Externă a ARACIS. Departamentul va analiza raportul final și va propune o decizie Consiliului ARACIS pentru fiecare școală doctorală în parte.